

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2095

Vragen van het lid **Tony van Dijk** (PVV) aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *de export van uitkeringen en kinderbijslag*. (Ingezonden 27 februari 2009)

1
Is het bericht¹ waar dat herkeuringen voor in het buitenland woonachtige arbeidsongeschikten volledig worden gefinancierd door UWV en niet door de arbeidsongeschikte zelf? Zo ja hoeveel extra kosten zijn hiermee jaarlijks gemoeid?

2
Kunt u in een overzicht aangegeven welke uitkeringen en toeslagen worden geëxporteerd naar landen buiten de EU, in welke hoeveelheden en welke bedragen per land zijn hiermee gemoeid?

3
Kunt u aangeven in hoeverre uitbetalingen worden aangepast aan het welvaartsniveau van het bestemmingsland en zo ja, hoe vindt deze omrekening dan plaats? Zo nee, waarom niet?

4
In hoeverre worden uitkeringen en toeslagen fiscaal in belast in Nederland voor een niet-ingezetene of wordt dit in het woonland belast? Indien dit laatste in hoeverre wordt

rekening gehouden met lagere belastingtarieven?

5
Deelt u de mening dat arbeidsongeschiktheidsuitkeringen niet bedoeld zijn voor Nederlanders die ervoor gekozen hebben om zich buiten de EU te gaan vestigen?

6
Kunt u aangeven hoeveel de Nederlandse economie misloopt doordat deze uitkeringen in het buitenland worden besteed en niet in Nederland?

Toelichting

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen terzake van het lid Nicolaï (VVD), ingezonden 26 februari 2009 (vraagnummer 2009Z03500)

¹ De Telegraaf, 25 februari 2009: «Snoepreises voor WAO'ers».

Antwoord

Antwoord van minister **Donner** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid), mede namens de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (ontvangen 26 maart 2009)

1
Ja. Uit door het UWV verstrekte cijfers blijkt dat UWV in de periode 2005–2008 totaal € 0,28 miljoen uitgaf aan reizen verblijfkosten van in het buitenland wonende arbeidsongeschikten die herkeurd moesten worden. De kosten van herkeuring door UWV'ers in het

buitenland bedroegen deze periode totaal € 0,04 miljoen.

2
Voor gedetailleerde cijfers over export van uitkeringen naar het buitenland verwijs ik u naar de UWV-rapporten «Export uitkeringen 2006»¹ en «Kroniek van de sociale verzekeringen 2008»² en het SVB-rapport «Cijfers bij migratie en sociale zekerheid»³. In totaal werden in 2006 wat betreft de werknemersverzekeringen 26.962 uitkeringen geëxporteerd naar het buitenland, het grootste deel hiervan ging naar EU-landen (76,9%). Het totaalbedrag aan geëxporteerde uitkeringen werknemersverzekeringen bedroeg in 2006 € 260,9 miljoen. Wat betreft de volksverzekeringen bedroeg in 2006 het totaal aantal geëxporteerde uitkeringen 286.090, hiervan ging 61,4% naar EU-landen. Het totaalbedrag aan geëxporteerde uitkeringen volksverzekeringen bedroeg in 2006 € 890,7 miljoen. De export van toeslagen op grond van de Toeslagenwet is sinds 2006 wezenlijk minder. De toeslagen binnen de EU zijn per 1 januari 2009 tot een derde afgebouwd en per 1 januari 2010 zullen de toeslagen volledig zijn afgebouwd. De export van toeslagen op basis van bilaterale verdragen is ook sterk teruggelopen doordat vele van deze verdragen inmiddels zijn aangepast.

3

Uitbetalingen worden niet aangepast aan het welvaartsniveau van het bestemmingsland. Het gaat immers om uitkeringen sociale zekerheid waarvoor premie en/of belasting is betaald. Deze zijn afgestemd op het Nederlandse welvaartsniveau. Bij intreden van het verzekerde risico ontstaat recht op de betaling van de uitkering zoals wettelijk vastgelegd.

4

Op grond van de Nederlandse fiscale wetgeving zijn uitkeringen sociale zekerheid die betaald zijn aan niet-inwoners, op dezelfde wijze belast als uitkeringen die zijn betaald aan inwoners van Nederland. Ook de belastingtarieven die worden toegepast, zijn voor niet-inwoners niet anders dan voor inwoners. Of over de uitkeringen die betaald zijn aan niet-inwoners, ook daadwerkelijk in Nederland belastingheffing plaatsvindt, is afhankelijk van het belastingverdrag dat Nederland met dat andere land heeft gesloten. In de meeste belastingverdragen is overeengekomen dat Nederland belasting heft over de door Nederland betaalde uitkeringen sociale zekerheid. Als in het belastingverdrag echter is overeengekomen dat het andere land over de Nederlandse uitkeringen belasting mag heffen, dan wordt de belastingheffing over die uitkeringen bepaald door de fiscale regelgeving van het land waar de gerechtigde tot de uitkering woont. In de meeste recente belastingverdragen heeft Nederland zich het recht voorbehouden om belasting (bij) te heffen als de woonstaat van de gerechtigde de uitkering, tezamen met eventuele andere uitkeringen, niet adequaat belast. De door de belastingdienst uitbetaalde toeslagen zijn in Nederland niet als inkomen belast. De toeslagen die aan in het buitenland wonende gerechtigden zijn uitbetaald, vallen daardoor niet onder de Nederlandse belastingheffing. Of de toeslagen in het woonland worden belast is afhankelijk van de vraag of dergelijke bedragen volgens de daar geldende fiscale wetgeving als belastbaar inkomen worden aangemerkt, en van de vraag of het heffingsrecht toekomt aan het woonland op grond van het toepasselijke verdrag.

5

Werknemers zijn verplicht verzekerd voor een arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van betreffende wetten. Het gaat hier dus om een verzekering waarvoor premie wordt betaald. Wanneer het verzekerde risico (arbeidsongeschiktheid) intreedt, bestaat volgens de voorwaarden zoals vastgelegd in betreffende wetten recht op een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Verzekerde werknemers die zich buiten de EU gaan vestigen, verliezen hun uitkering, tenzij Nederland met het betreffende land een verdrag heeft gesloten waarin handhabingsbepalingen met betrekking tot de uitkering zijn opgenomen. Dit is geregeld in de *Wet Beperking Export Uitkeringen* (Wet BEU)⁴.

6

Nee. Het bepalen van de «macro» balans tussen geëxporteerde en geïmporteerde uitkeringen is zeer complex omdat niet alleen de uitkeringen, maar bijvoorbeeld de eerder betaalde premies en belastingen (waar uiteindelijk de aanspraken op gebaseerd zijn) meegewogen moeten worden. Daarnaast staan tegenover een mogelijk verlies aan inkomsten ook besparingen (zorg, huisvesting etc.).

¹ Export uitkeringen 2006, UWV-rapport van oktober 2007

<http://www.uvw.nl/Images/Export_uitkeringen_2006_tcm26-120328.pdf>

² Kroniek van de sociale verzekeringen 2008, UWV rapport uit 2008

<http://www.uvw.nl/Images/Kroniek%202008%20versie%203_tcm26-182368.pdf>

³ Cijfers bij migratie en sociale zekerheid, Onderzoek uitgevoerd door Sociale Verzekeringsbank, november 2007

<http://www.svb.nl/Images/Cijfers%20bij%20migratie%20en%20sociale%20zekerheid_tcm47-175147.pdf>

⁴ Wet Beperking Export Uitkeringen, Staatscourant 1999, nummer 250

<<http://wetten.overheid.nl/BWBR0010479/>>